11/04/2019

Ι.Μ. Δημητριάδος: Ο Ιερέας να αρθρώνει λόγο κατά της αδικίας

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Δημητριάδος και Αλμυρού

Πραγματοποιήθηκε σήμερα στο Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας η 7η Γενική Ιερατική Σύναξη της Ιεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος, για το τρέχον ιεραποστολικό έτος. Ομιλητής της Συνάξεως ήταν ο Αρχιμ. Σεβαστιανός Ζερβός, Αρχιερατικός Επίτροπος Κισσού, Ψυχολόγος – Θεολόγος, με θέμα «Ο Ιερέας στην σύγχρονη κοινωνία. Καθρέπτης και καθρεπτιζόμενος».

Ο ομιλητής σημείωσε, εξ αρχής, ότι «ο ιερέας, ως άνθρωπος και ως λειτουργός, αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της κοινωνίας με την οποία βρίσκεται σε διαρκή αλληλεπίδραση, εφόσον μέσα σ' αυτήν γεννιέται, γαλουχείται, ζει και επιτελεί έργο...». Παρατήρησε, επίσης, τις αλλαγές, που υπέστη αυτή η κοινωνία, στην εποχή της νεωτερικότητας και μετανεωτερικότητας, οι οποίες είναι οι εξής: «Α. Η

αποϊεροποίηση της κοινωνίας. Ο σύγχρονος άνθρωπος δεν αμφισβητεί απλά σε καθημερινή βάση και με έντονο τρόπο το Θεό, αλλά περνά στο πεδίο της αδιαφορίας… Β. Η έντονη ψυχολογικοποίηση της ζωής. Η ανθρώπινη εμπιστοσύνη μετατοπίζεται από τον ιερατικό στο ψυχολογικό λόγο… Γ. Ο πολυπολιτισμικός χαρακτήρας της ελληνικής κοινωνίας. Συνέπεια αυτής της αλλαγής ήταν η διαμόρφωση ενός πλουραλιστικού κοινωνικού μοντέλου, από το οποίο απωθείται κάθε αποκλειστικότητα… Δ. Ο συγκρητισμός, που αποσκοπεί στην κατάλυση οποιουδήποτε ιδιαίτερου χαρακτηριστικού (π.χ. επιμέρους θρησκείες, εθνική οικονομία και εθνικά κράτη)… Ε. Ο ρόλος του διαδικτύου. Πέραν των αναμφισβήτητων ωφελημάτων, το διαδίκτυο επέφερε και αρκετές αρνητικές επιπτώσεις, που αφορούν το ιερατικό πρόσωπο: 1) Η ανεξέλεγκτη παροχή έγκυρων αλλά και ψευδών πληροφοριών, τόσο σε θεολογικό, όσο και προσωπικό πεδίο, 2) ο απρόσκοπτος προσηλυτισμός, και 3) η υπερέκθεση ορισμένων εξ ημών στο διαδίκτυο και δη στην κοινωνική δικτύωση… Στ. Η ανεντιμότητα, η οποία έχει διεισδύσει τόσο βαθιά σε κάθε κύτταρο του κοινωνικού σώματος, ώστε δεν γίνεται καν αντιληπτή… Ζ. Το εργασιακό δίπολο πολυπλοκότητας και υπέρ-εξειδίκευσης. Ο εργαζόμενος καλείται να επιτελεί ταυτόχρονα πολλά καθήκοντα, αλλά και να έχει απίστευτα εξειδικευμένες γνώσεις σχετικά με το εργασιακό του αντικείμενο. Η. Η άκρατη ατομικότητα που φτάνει να γεννά τον εγωισμό. Ο ατομικισμός υπερβαίνει την αναγνώριση αξίας στον εαυτό, δηλ. την αυτοεκτίμηση, και καταντά εγωισμός. Θ. Ο μοναχικός χαρακτήρας της ζωής. Το άτομο γεννιέται, μεγαλώνει και πεθαίνει με μία ιδιότυπη μοναχικότητα. Τις περισσότερες μάλιστα φορές, ακόμα και όταν υποτίθεται ότι επικοινωνεί, είναι μόνος… Ι. Το στρές, ως αποτέλεσμα μεγάλων οικονομικών υποχρεώσεων, εργασιακών απαιτήσεων, βίαιων, ραγδαίων και μη αφομοιώσιμων κοινωνικών μεταβολών… ΙΑ. Η σχετικοποίηση της ηθικής. Μέσα σ’ αυτό το πνεύμα, εύκολα για παράδειγμα η έκτρωση μεταβάλλεται σε διακοπή κυήσεως, η ακραία σεξουαλική συμπεριφορά σε σεξουαλική προτίμηση, η κοινωνική βία σε διαμαρτυρία, κ.ό.κ. Είναι τόση η δύναμη που ασκεί στο κοινωνικό γίγνεσθαι, ώστε να επιδρά ακόμα και στη δημιουργία στάσεων ζωής ή ομάδων με πολιτική δράση, όπως οι ακτιβιστές , και κατά συνέπεια στη διαμόρφωση και επιβολή νόμων, όπως του χαρακτηρισμού των γονέων σε ένα και δύο αντί του πατέρα και μητέρα ή την υιοθέτηση παιδιών από ομόφυλα ζευγάρια…».

Με βάση τα ανωτέρω, ο π. Σεβαστιανός παρατήρησε ότι το ιερατικό έργο γίνεται πολύ δύσκολο, μέσα σ’ ένα περιβάλλον κατακερματισμένο και σχετικά εχθρικό: «Ο ιερέας, επομένως, οφείλει να είναι σε μία διαρκή εγρήγορση. Να ενημερώνεται για την παραμικρή αλλαγή, αλλά και τα οποιαδήποτε νέα δεδομένα σε επιστημονικό, κοινωνικό, πολιτικό, κ.λπ. επίπεδο. Καλείται να αναπροσαρμόσει τις τεχνικές της ποιμαντικής του παρέμβασης, καθώς και τον τρόπο διδασκαλίας του θείου λόγου...». Ως βοηθητικούς παράγοντες στην επιτέλεση του ιερατικού έργου σήμερα, κατέγραψε «την θυσιαστική προσφορά και σε ανθρώπους, οι οποίοι είναι αδιάφοροι ή και εχθρικοί προς εμάς. Την μεταμόρφωση του λόγου και της συμπεριφορά μας σε φωτιά που μαλακώνει και όχι σε πάγο που ψύχει και θρυμματίζει τις ψυχές των συνανθρώπων μας. Προπάντων, όμως, είναι απαραίτητο να υπάρχει ταύτιση λόγου-έργου...».

Στην συνέχεια, ο ομιλητής σημείωσε τα αντιφατικά μηνύματα που εκπέμπει η εποχή μας για τον ιερέα: «Ο κληρικός, σύμφωνα με αυτά, θα πρέπει να είναι προσηνής, μορφωμένος και ενήμερος για τα πάντα. Να είναι στο πλευρό των ανθρώπων και δη των αδυνάτων. Να προασπίζεται τα δικαιώματά τους έναντι των ισχυρών. Να αρθρώνει λόγω κατά της αδικίας. Να καλύπτει τις ανάγκες των αδυνάτων ανεξαρτήτως φυλής, φύλου, θρησκεύματος και πολιτικών πεποιθήσεων. Να είναι προοδευτικός μα και συνάμα παραδοσιακός. Να ανταποκρίνεται, τέλος, στα λειτουργικά και πνευματικά του καθήκοντα. Και όσο αυτά μένουν στο πεδίο των προσδοκιών, μάς φαντάζουν πολύ ρομαντικά και ελκυστικά. Όταν, όμως, προβαίνουμε στην υλοποίησή τους, η αντίδραση συχνά μας αφήνει κεχηνότες. Πήρες θέση σε εθνικό ζήτημα; Είσαι εθνικιστής και φασίστας. Περιέθαλψες και βοήθησες μετανάστη; Είσαι οικουμενιστής, ανθέλληνας και φιλομουσουλμάνος. Δεν περιέθαλψες μουσουλμάνο μετανάστη; Είσαι ρατσιστής. Πήρες θέση έναντι της έμφυλης ταυτότητας; Είσαι ομοφοβικός και απάνθρωπος. Δεν πήρες θέση; Είσαι ανάξιος του λειτουργήματός σου. Περιορίζεσαι καθαρά και μόνο στο λειτουργικο-ποιμαντικό σου έργο; Είσαι βολεμένος δημοσιοϋπαλληλίσκος. Βγαίνεις από το μικρόκοσμό σου; Είσαι παρεμβατικός…».

Ακολούθως, τόνισε την ανάγκη εξειδίκευσης του ποιμαντικού έργου, ενώ επεσήμανε τις επιπτώσεις των αρνητικών συμπεριφορών στο ποιμαντικό του έργο, ενώ παρατήρησε ότι, τελικά, η κοινωνία σήμερα, επιδρά περισσότερο στον ιερέα, παρά εκείνος στην κοινωνία, γι’ αυτό, τόνισε «ότι είναι αναγκαία η ανάληψη εκ μέρους μας ενός πιο ενεργού ρόλου στα καθημερινά δρώμενα… Το καλό μας ίχνος, το άξιο προς μίμηση, το ίχνος που θα αποτελέσει την πεπατημένη προς τη βασιλεία του Θεού. Οφείλουμε να αναλάβουμε το ρόλο που μας αποδόθηκε κατά τη χειροτονία μας, αυτόν του ποιμένα. Και τα λογικά πρόβατα του Κυρίου δεν βρίσκονται μόνο εντός του χώρου της εκκλησίας, ούτε εξαντλούνται στις κατηγορίες των πενθούντων, των ενδεών και των πασχόντων. Βρίσκονται παντού: στις διάφορες ομάδες εργαζομένων, στους φοιτητές, στους μετανάστες, στις περιθωριοποιημένες ομάδες. Οι άνθρωποι διψούν για γνώση και την αναζητούν, αλλά, δυστυχώς, στις πηγές όπου καταφεύγουν συνήθως καιροφυλακτούν αρπακτικά…». Κατέληξε, δε λέγοντας ότι «Επιβάλλεται ταύτιση θεωρίας-πράξης, προαγωγή ήθους και εντιμότητας».

Ακολούθησε διάλογος επί της εισηγήσεως και η σύνοψη των συμπερασμάτων από τον Σεβ. Ποιμενάρχη μας κ. Ιγνάτιο.